

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 55 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Įstatymo projekto tikslas yra pakeisti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu Nr. I-533 (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) nustatytą reguliavimą dėl savivaldybių lėšomis sukurto nekilnojamojo turto, naudojamo viešųjų paslaugų teikimui, valdymo.

Dabartinis reguliavimas numato, kad savivaldybė gali steigti naujus viešųjų paslaugų teikėjus ir (ar) Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo, arba Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo nustatyta tvarka pavesti viešųjų paslaugų teikimą jau įsteigtam viešųjų paslaugų teikėjui, kai savivaldybių nekilnojamasis turtas: koncertų salės, muziejai, parodų rūmai, bibliotekos, kultūros namai, teatrai, sporto salės, maniežai, stadionai, baseinai, naudojamas viešosioms paslaugoms teikti švietimo, kultūros, sporto srityse ir su jomis susijusiai ūkinei veiklai vykdyti, jeigu toks objektas yra vienintelis savivaldybės teritorijoje ar seniūnijoje.

Pastaruoju metu savivaldybėms vykdant intensyvią įvairių infrastruktūrinių objektų plėtrą, naujai sukuriama nekilnojamojo turto, skirta viešosioms paslaugoms teikti, objektai yra statomi tankiau nei po vieną savivaldybės ar seniūnijos teritorijoje. Savivaldybės, plėsdamos viešųjų paslaugų teikimą, siekia šias paslaugas priartinti prie gyventojų, padaryti jas labiau prieinamesnes, užtikrinti vis didėjančių jų poreikį gyventojams. Tokių nekilnojamojo turto objektų, kuriuose teikiamos panašios viešosios paslaugos, valdymo organizavimui reikia iš esmės vieno toje srityje paslaugas teikiančio subjekto. Įvertinus tai, kad teikiamų viešųjų paslaugų kainodarą nustato pačios savivaldybės, vienas viešąsias paslaugas teikiantis subjektas, valdantis kelis analogiškus nekilnojamojo turto objektus, mažintų administravimo sąnaudas ir užtikrintų didesnę paslaugų prieinamumą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projektą inicijavo jį pasirašiusių Seimo narių grupė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Vietos savivaldos įstatymas numato, kad savivaldybės gali pavesti viešųjų paslaugų teikėjui teikti viešųjų paslaugų teikimą kai naudojamas nekilnojamasis turtas, jeigu toks objektas yra vienintelis savivaldybės teritorijoje ar seniūnijoje.

Nustatant šį reguliavimą buvo akcentuojama, kad „laimėjusi tokio objekto valdymo konkursą viena privati verslo įmonė įgytų išskirtines ir monopolines teises teikiant komercines paslaugas išskirtinai be jokios konkurencijos vieninteliame tokio pobūdžio objekte ir be jokios konkurencijos visoje savivaldybės teritorijoje. Žinant, kad esminė verslo prigimtis - siekti kuo didesnio pelno, manytina, kad verslas valdydamas išskirtinai vienintelį objektą visoje savivaldybės teritorijoje, paslaugas tieks ne konkurencingomis kainomis, bet siekdamas gauti kuo didesnę pelną, kas vargiai atitiktų vietos gyventojų interesus. Labiau tikėtina, kad, šiuo atveju, gyventojai gali gauti tos pačios kokybės paslaugas už kuo mažesnę kainą, kai kainas nustato savivaldybės taryba, t.y. demokratiškai išrinkti tos vietos bendruomenės atstovai.“ Tačiau šie argumentai yra taip pat aktualūs ir tais atvejais, kai vykdant intensyvią infrastruktūrinių objektų plėtrą ir konkursuojant kiekvieno iš jų atskirai valdymą, dirbtinai būtų sukuriama situacija, kuomet verslai, siekdami didesnio pelno orientuoti ne į viešųjų paslaugų teikimą, o plėstų su tuo susijusią komercinę veiklą, tokiu būdu paneigdami savivaldybių siekiamą tikslą – didinti viešųjų paslaugų prieinamumą gyventojams.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Pakeitus Vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir leidžiant savivaldybėms savarankiškai spręsti dėl nekilnojamojo turto objektų, kuriuose teikiamos viešosios paslaugos, valdymo atsisakant tokių objektų skaičiaus ribojimo savivaldybės teritorijos atžvilgiu, būtų sudarytos sąlygos savivaldybėms plėsti gyventojams reikalingos infrastruktūros kūrimą ir teikiamas paslaugas padaryti labiau prieinamas gyventojams. Vieno tokių objektų valdytojo paskyrimas kaip tik padėtų sumažinti administravimo išlaidas, užtikrinti skaidrią paslaugų kainodarą, tvirtinamą savivaldybės, o paslaugų teikėjui leistų optimaliau ir gyventojams patogiau paskirstyti norinčių gauti paslaugas srautus, pvz., sporto mokykla galėtų per kelis jos valdomus baseinus pasiūlyti patogiausius laikus norintiems mokytis plaukti vaikams ir taip užtikrinti vis didėjantį poreikį šios paslaugos prieinamumui.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų projekto priėmimo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priėmus projektą, poveikio korupcijai ir kriminogeninei situacijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Neigiamos įtakos verslo sąlygoms įstatymo įgyvendinimas neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Papildomų teisės aktų priimti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Teikiamas projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentų reikalavimus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Lėšų įstatymo įgyvendinimui nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:
„vietos savivalda“, „savivaldybių nekilnojamasis turtas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:
Nėra

Seimo nariai: